

જાહેરાત ક્રમાંક - ૪૫/૨૦૧૭-૧૮

સમાજ કલ્યાણ અધિકારી, (વિકસતી જાતી કલ્યાણ), વર્ગ-૨ પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ

ભાગ - ૧

માધ્યમ:ગુજરાતી

કુલ ગુણ :૧૦૦

૧	ભારતની ભૂગોળ - ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક, કુદરતી સંસાધન અને વસ્તી અંગેની બાબતો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૨	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો- સાહિત્ય, કલા, ધર્મ અને સ્થાપત્યો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૩	ભારતનો ઇતિહાસ- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૪	ભારતની અર્થવ્યવસ્થા અને આયોજન
૫	ભારતીય રાજનીતિ અને ભારતનું બંધારણ: (૧) આમુખ (૨) મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો (૩) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો (૪) સંસદની રચના (૫) રાષ્ટ્રપતિની સત્તા (૬) રાજ્યપાલની સત્તા (૭) ન્યાયતંત્ર (૮) અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને સમાજના પછાત વર્ગો માટેની જોગવાઈઓ (૯) એટર્ની જનરલ (૧૦) નીતિ આયોગ (૧૧) પંચાયતી રાજ (૧૨) નાણા પંચ (૧૩) બંધારણીય તથા વૈધનિક સંસ્થાઓ- ભારતનું ચૂંટણી પંચ, સંઘ લોક સેવા આયોગ, રાજ્ય લોક સેવા આયોગ, કોમ્પ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ; કેન્દ્રીય સતર્કતા આયોગ, લોકપાલ તથા લોકાયુક્ત અને કેન્દ્રીય માહિતી આયોગ
૬	સામાન્ય બૌદ્ધિક ક્ષમતા કસોટી
૭	સામાન્ય વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ અને ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી
૮	ખેલ જગત સહિત રોજબરોજના પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મહત્વના બનાવો

જાહેરાત ક્રમાંક - ૪૫/૨૦૧૭-૧૮

સમાજ કલ્યાણ અધિકારી, (વિકસતી જાતી કલ્યાણ), વર્ગ-૨ની પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ
ભાગ - ૨

માધ્યમ:ગુજરાતી

કુલ ગુણ :૨૦૦

૧	ગુજરાતની વસ્તીનું વર્ગીકરણ અને વૈવિધ્યનો પરિચય, સામાજિક- સાંસ્કૃતિક પાસાઓ
૨	ગ્રામીણ સમાજ અને નીતિઓ
૩	ઉત્કર્ષના સિધ્ધાંતો અને પ્રથાઓ
૪	ઉત્કર્ષ અને ગ્રામીણ પ્રત્યાયન
૫	સામાજિક ન્યાયની પૂર્વભૂમિકા : <ul style="list-style-type: none">• અર્થ અને ખ્યાલ• સામાજિક ન્યાયના સિધ્ધાંતો• સામાજિક કાર્યના સંદર્ભમાં સામાજિક ન્યાયનું મૂલ્ય• ભારતમાં સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા
૬	ભારતમાં સામાજિક સહિષ્ણુતા અને સર્વસામાવેશક નીતિઓ.
૭	માનવ અધિકારો અને સામાજિક ક્યદાઓ, નાગરિક અધિકાર પત્ર.
૮	સમાજ શાસ્ત્રને લગતા ખ્યલો.
૯	સમાજશાસ્ત્રના સિધ્ધાંતો.
૧૦	ગ્રામ સમાજ વ્યવસાયો, પરંપરાગત વ્યાવસાયિક માળખું, સામાજિક સમસ્યાઓ અને સમરસતા.
૧૧	કલ્યાણ રાજ્યનો ખ્યાલ, સમાજ કલ્યાણનો ખ્યાલ, મુખ્યત્વે સ્ત્રી કલ્યાણ, બાળ કલ્યાણ, અને પછાત વર્ગોનું કલ્યાણ, વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) વ્યક્તિઓ માટેની કાયદાકીય જોગવાઈઓ અને કલ્યાણ યોજનાઓ.
૧૨	વિકસતી જાતિઓની સામાજિક, શૈક્ષણિક, આર્થિક ઉન્નતિ અને આરોગ્યને લગતી યોજનાઓ અને તેના અમલીકરણ માટેનાનું સરકારી તંત્ર.
૧૩	પછાત વર્ગોના સામાજિક - આર્થિક ઉત્કર્ષ માટે રાજ્ય સરકારના વિવિધ નિગમોની રચના, કાર્યક્ષેત્ર તથા સત્તા અને પ્રવૃત્તિઓ, વિકસતી જાતિના વિકાસ માટે ઉચ્ચ અભ્યાસ અંગેની નાણાકીય સહાય યોજનાઓ.
૧૪	ભારતના બંધારણમાં અનુસૂચિત જાતિઓ, જનજાતિઓ તથા અન્ય પછાત વર્ગોની જોગવાઈઓ, વિવિધ આયોગની રચના અને કાર્યક્ષેત્ર, વિવિધ આયોગ / સમિતિની ભલામણો.
૧૫	લઘુમતી અને વિચરતી-વિમુક્ત જાતિઓ માટે કલ્યાણકારી યોજનાઓ.
૧૬	પછાત વર્ગોના ઉત્કર્ષ અને હકના સંરક્ષણ માટે વિવિધ કાયદાઓ.
૧૭	ભારતમાં પછાત વર્ગોના વિકાસ માટે તક અને પડકારો.
૧૮	રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારની સામાજિક - આર્થિક વિકાસ યોજનાઓ.
૧૯	ઉક્ત ક્ષેત્રોમાં સાંપ્રત પ્રવાહો અને તાજેતરનાં સંશોધનો.